

Ei kahta samanlaista päivää! – URAJUTTUJA osa 14

Mihin ammatillinen koulutus voi viedä ja millaisiin töihin sen kautta voi päästä? Jokaisessa jaksossa juontaja Maija Peltomäen vieraaksi saapuu yksi ammattikoulun käynyt tai sitä käyvä henkilö kertomaan oman uratarinansa. Miten haaveista tuli totta vai tuliko sittenkään? Sarja on tuotettu osana Keski-Suomen Ely-keskuksen rahoittamaa (ESR) Satauraa ammatillisesta! -hanketta.

Maijan vieraina ovat Rinta-Joupin Autoliikkeessä mekaanikkoina työskentelevät Maksim Juskov ja Juha Lehtonen. Molemmat ovat suorittaneet WinNovassa autoalan perustutkinnon (ajoneuvoasentaja). Maksim on ollut työssä oppimassa Rinta-Joupilla, päässyt sitä kautta kesätöihin ja kesätöiden jälkeen suorittanut oppisopimuksella tutkinnon loppuun. Juha on tehnyt pitkään töitä autojen ja kuljetuksen parissa ja jatkokouluttautunut aikuisiällä autokorimekaanikoksi. Autojen huolto ja korjaaminen on autojen kehittymisen sekä sähkö- ja hybridiautojen myötä muuttunut entistä haastavammaksi ja vaatii oman osaamisen jatkuvaa kehittämistä, ongelmanratkaisukykyä ja tiimityötaitoja. Mikä on Maksimin ja Juhan mielestä parasta omassa työssä? Mikä haastaa eniten? Mitkä ovat Maksimin ja Juhan neuvot nyt ammattikoulua käyville?

Äänitteen kesto: 19 min

MP: Maija Peltomäki, juontaja

MJ: Maksim Juskov, vieras

JH: Juha Lehtonen, vieras

[tunnusmusiikki alkaa soida]

MP: Hei, tervetuloa kuuntelemaan URAJUTTUJA podcastia. Minä olen Maija Peltomäki ja toimin tämän podcast-sarjan juontajana. Tämän podcastin tarkoituksena on tuoda esille monipuolisesti erilaisia uratarinoita: minne ihmiset ovat löytäneet tiensä ammatillisen koulutuksen jälkeen. Hyppää mukaan!

[tunnusmusiikki alkaa soida]

MP: Tänään meillä on vieraana, Maksim Juskov ja Juha Lehtonen, tervetuloa.

JH: Kiitos.

MJ: Kiitos.

MP: Lähdetään ihan ensiksi liikkeelle, teidän opiskelu-urastanne, ja voitte vaikka sit vuoron perään, vähän kertoo, eli mitä olet opiskellut?

JH: Joskus tossa ennen vuosituhanteen vaihdetta olin tossa naapurirakennuksessa, silloin kun se oli vielä Porin Tekniikkaopisto. Niin siellä kävin auton asentajapuolen, ja sit olin 12 vuotta välillä töissä ja sit tulin tohon samaa rakennukseen, kävin autokorimekaanikon koulutuksen.

MP: Okei, joo.

MJ: Ja minä olen käynyt samalla lailla sen autoalan perustutkinnon WinNovas, ja en niin ku enempää.

MP: Koska sä oot valmistunut?

MJ: Mä oon valmistunut vuonna 2019.

MP: Joo, et aika hiljattain kuitenkin. Joo, no kertokaa vähän työskentelyurasta, eli missä olette työskennelleet?

JH: Ensimmäisen auton asentajapuolen jälkeen, ni olin vähän aikaan Porin Energialaitoksen autokorjaamol kesätöissä ja nurmikon leikkaajana myös samassa yhtiössä hetken aikaa. Sit lähdin inttiin. Intin jälkeen vanhan tuttavun kautta pääsin vähäks aikaa ajamaan maitoautoo, ja sitä kautta sitte taas pääsin palvelutukulle jakeluautokuljettajaks. Ja sitte ku ei enää jaksanu herätä keskellä yötä, ni sit vaihdoin samassa firmassa varastoesimiehen hommiin. Ja sitte ku sihe kyllästyin, ni tulin ton WinNovan autopuolelle uudestaan käymää ton eri puolen. Ja nyt sit on, just koht tulee viis vuotta täyteen tosa Rinta-Joupilla.

MP: Joo. Kaikki on tietyl tavall vähän liittyny ainakin autoihin, osittain.

JH: No joo, jollaki tavalla ajamiseen tai johonki muuhu vastaavaan.

MP: Joo, no entä Maksim?

MJ: Määhän oon ollu vaa täsä Rinta-Joupilla töissä, en nyt kauheesti enempää missään, ku oon niin nuori vielä muutenki.

MP: Joo. Pääsitkö heti kun olit valmistunut ni töihin?

MJ: Joo, mä olin ensiks työharjottelussa varmaa kuukauden, sen jälkeen mul on tarjottu kesätyötä. Mä menin kesätöihin, ja kesätöiden jälkeen oli tarjottu oppisopimuksella töihin.

MP: Okei joo, ilmeisesti oot tehny hyvin, hyvin hommasi.

MJ: On varmaan sujunut hyvin, ni on tarjottu.

MP: Noni, joo. No miten sanoisitte, jos kysyisin semmosen kysymyksen, miten sinusta tuli juuri sinä? Eli tavallaan sitä polkua, että ootte ohjautunut tänne autojen maailmaan.

JH: No ehkä se lähti, ittellä ainakin lähti enemmän tommosta niin ko kiinnostuksesta noihin vanhoihin amerikkalaisii autoihin ja moottoripyöriin, ja sitä kautta sitte oli kiinnostunu alasta. Ja sit vähän aikaa oltii harhateillä kuljetuspuolella, ja sit tultii takasi tänne asennuspuolelle.

MP: Palasit niin sanotusti juurillesi.

JH: Nii palasin sinne, mitä oikeesti alun peri halusinki tehdä, mut et välil elämä ei mee ain sillain, ku suunnittelee.

MP: Mut joskus ne voi olla ne niin sanotut harhaleikitki ihan hyvii, sitte huomaa, mitä haluaa tehdä.

JH: Juu ei se, on paljo kaiken näköst nähty, eikä vie tie, mitä sitä sit loppuje lopuks ison tekee, ku joskus kasvaa.

MP: Joo.

MJ: No sanotaanko näin, et pienest asti on kyl aina iskä ja kaikki muutki perheestä, ni tehny omia autoja itte. Niin se on niin ku ain ollut vähän mukana, ni ne on ollu tämmösiä kiinnostavia hommia.

MP: Vähän veren perintönä tavallaa, joo. No Maksim, kerroitki vähän, miten päädyit nykyiseen työhösi ja koulusta töihin. Sä kerroitki, että oli työharjottelussa ja muuta, niin siitä sit suoraan tavallaan jäit tähä kyseiseen, nykyseen työpaikkaasi?

MJ: Juu, sen jälkeen kun olin valmistunut oppisopimuksella, ni sen jälkeen on tarjottu vakituista työpaikkaa, ni mä otin sen vastaan.

MP: Hieno homma. No entäs sit Juha?

JH: Mul oli taas sit just taas se, mä olin tosiaan väliaikaisessa työssä 12 vuotta, siel elintarviketukussa. Ja sit jossain vaiheessa tuli vaan semmone olo, et nyt ei tää oo se mun juttuni tai itse asias sitä oli aika pitkää siin. Ja sit löysin asioita vähän tutkittuani ni mahdollisuuden aikuiskoulutustuella, et ottaa opintovapaata, pari talvee opiskelee, päivittää vähän tietoja hieman muuttuneesta autoalasta. Samalla lailla määki olin Rinta-Joupil ensiks työharjottelussa sillon pari settii, ja sit tarjottiin myös kesätyötä ensi sieltä. Ja sit kesätyön jälkeen sain sit jäädä kans sinne, et nyt tulee sit tosiaan parin kuukauden pääst tulee viis vuotta täytee tässä, tämähetkisessä duunissa. Saa nähä, mitä viel keksitää.

MP: Joo, eli aika hyvä uraohjaus täältä oppilaitoksestaki, sit et on saatu semmoseen paikkaan työssäoppimaan, et on saanu kesätöitä ja sielt on sit työllistynyt, ni kuulostaa hyvältä.

JH: Juu, siis se meni tosi hienosti, et se toimi kyllä. Et pyysin tai kävin, itse asias olis kahteenki paikkaan päässy töihi, et molempiin, missä olin työharjottelussa olis päässy suoraan töihin, mut tää ny sit tuntu paremmalta siinä kohtaa, tämä Rinta-Joupin homma.

MP: Joo. Joo, selkeesti olette molemmat tosi hyviä tekijöitä, ku teil olis ottajia työelämästä. Semmone kysymys vielä tähän opiskelun ja työhön liittyen, että mitä sanositte, et minkälaisii eväitä tää ammatillinen koulutus on antanut sinne työelämään?

JH: Kyllä siellä ne perusjutut tietysti koulusta oppi, mut et kylhä sieltä saa, jos haluaa vaan, jos haluaa vastaanottaa, ni kyllä koulusta saa tietoo. Mut se on sit aina loppujen lopuks ittestä kii, se et kui paljo sitä on valmis itte tekemään työtä siihen perillepääsyn eteen, et ilmaseks ei saa mitää.

MP: No varmasti näin. Mitä, tuleeko Maksimille jotain täydennettävää, mitä koulu antoi sinulle?

MJ: Sanotaas näi, et se on susta ittestä kiinni, haluuk sä tai ei.

MP: Eli opiskelumotivaatio on aika tärke juttu.

MJ: Juu.

MP: Joo. No sitte mennäas mielenkiintoseen asiaan eli nykyiseen työhönne. Eli mielellään kuulisin ja varmasti kuuntelijat, ketkä kuuntelee tätä jaksoa, eli kertokaa vähän nykyisestä työstänne.

JH: Toyota-korjaamollahan me siis molemmat ollaan tosa, ni sitä se on autoje huoltamista ja uusien autoje varusteluun ja asiakkaitte kans jutteluun sillo tällö, niitä tulee siihe aina välillä jutustelemaan.

MJ: Se on sillee ku Juha sano, perushuoltoja ja jotai katsastuksia, mitä on hylätty, ni korjaukseen sun muuta, ja uusien autojen varusteluja ja ihan tämmöst perus autojen, autojen korjaamista.

MP: No onko mennyt nykypäivänä haastavammaksi toi autokorjaus, ku aatellaa, et on kaiken maailman sähkö- ja hybridiautoja on monenlaisii ja tarvitaan erilaisii tietokoneita, mihi autot laitetaa kiinni, kun sielt haetaa vikakoodei ja muuta. Ettei oo pelkästää, et kädet rasvaan ja niin pois päin. Niin onko siin omat haasteensa ja tämmöset koulutukselliset tarpeet myös sitte korjaajille?

JH: No onhan se, onhan siin niin ku paljo muuttunut. Just ittellä tosiaan, kun on koulutuksien välis sitä aikaa, et kerkes tulemaan, ni kyl sen niin ku siin huomaa et, kuinka paljon se on oikeesti muuttunut ja kuinka paljon vaikeempaa se nykyään on. Koska se ei ol ihan niin yksinkertasta nyt, mitä ihmiset kuvittelee, et pistetään vaan kone kiinni ja se kertoo mitä tehdään. Et se on vaan se. Se (kone) kertoo vaan mistä päin sitä lähdetään tutkimaan. Et ennen sä tiesit, et ku on yksinkertassii vehkeitä, niin enne muinoin se on ollut huomattavasti helpompaa, et sen on pystyny kotonaki tekemään, kun ymmärtää perusjutut. Mut nyt täytyy oikeesti vähä oppia tietokoneitaki käyttämään, ja se ei oo ain se vahvin osaamisala itse kullekaan. Mut et se on sitä ittes kehittämistä seki, ku opiskelee.

MP: Kyllä.

MJ: Jos vaikka tuleekin joku vikakoodi, ni se ei välttämättä oo se, mitä se kerto tuolta. Se on joskus vaan sitä hakemista ja siihen kuuluu oma aikas. Mut se on joskus kiinnostavaaki, ku saa tämmöstä jotai erikoisempaa, et sit on kyl hyvä mieli, ku se onnistuuki.

MP: Sit ehkä tietää seuraaval kerral lähtee hakemaa sielt tietystä paikasta vikaa, ku tulee tietynlainen koodi, mihen on löytäny ratkasu. Joo, no mikäs sitte olis teidän mielestänne, jos pitäs sanoa, ni parasta siin omas työssä?

MJ: No se on varmaa just se, et sul ei oo niin ku, ei oo joka päivä samaa hommaa. Et sul on joka päivä eri auto ja eri työ varattu siihen autoon. Ja ei tarvi niin ku tämmöst rutiiniä pitää, et sä tuut vaa kaheksalta, ja teet yhtä ja samaa, et aina jotain erilaista.

MP: Joo. Mitäs Juha?

JH: No sama juttu, ittel sit on taas, no oma, oma työhistoria ko peilaa, ni tää on kivaa, kun menee kahdeksalta töihin ja pääsee neljältä töistä. Että ei oo semmosta, et on joskus tehny todella pitkiä päiviä, ja se on vähä puuduttavaa ja silleen. Mut et se tosiaan on kyl ku Maksimi sitä just sano, on paljo erilaisii hommii, et vaik on niin sanotusti samoja hommia, mut ei oo kuitenkaa kaht samanlaist duunii. Ei ikin oo tosa, et niis o ain jotai eroo, jos ei mitään muut, ni se autonomistaja on yleensä vähä erilaine, ja sen kanssa siin joutuu kuitekin, vaikkei ny iha suoraa fyysisesti olis tekemisissä, mut kuitenkin tavallaa se vaikuttaa siihe työn tekemisee, et mitä teet ja nii edellee. Kyl se o iha mielenkiinnost hommaa kuitenkin.

MP: Ja varmaan jonkun verran semmosii vuorovaikutustaitojaki siin tarvii, ja ku sanoitte, et jonkun verran asiakkaiden kanssa sit on suoraanki ehkä olette tekemisissä.

JH: Juu kyl siin ain täytyy ihmisen kans, toki isoin vuorovaikutus on omien noitte työnjohdo ja noitte kans, mut kyllähä siin välil asiakkaita tulee kattomaa, et mitä sil autol tehdää. Niin siin täytyy sit vähä niitte kanssaki, tai täytyy ja pääsee, millain sen missäki tilantees ottaa, ni et saa vähä vuorovaikutusta ja pääsee juttelee erilaiste ihmiste kans siinäkin työs.

MP: Vähä ehkä sivuttiinki täs koko aikana, ku juteltii tästä teidän työstä, et mitä osaamista työnne vaatii. Mut mitä sanoisitte, et mitä osaamista erityisesti vaatii ja minkälainen tyyppi olis sellanen ihminen, joka pärjää täntyyppisessä työssä?

MJ: No sanotaas näin, ainaki se autoalan perustutkinto ois aika hyvä. Ja kyl sen jälkeen saa työpaikastakin aina lisää koulutuksia ja kursseja, et ainakin saa omia taitoja parannettua aina.

JH: Juu, ja siis kyllä semmone peruskiinnostus itensä kehittämiseen tietysti joka alalla nykyään täytyy olla, et jaksaa niin ku käydä niit juttuja ja opiskella. Ja kaikki asiat muuttuu, no kyl joka kuukausi melkee jotain uutta ain tulee, mitä täytyy (oppia). Ja sit aina, et käyttää niit työssä luotuja kontakteja, jos on joku ongelma, ni pystyy kyselee muilta vähä neuvoo ja sen semmosta. Kyl se vaa niin ku on semmone, vaik luulis et se ois yksi, yhden miehen hommaa kerrallaan tehdä, mut kyl tommone ihmisten kans toimeen tulemine, ni kyl se aika tärkeet on tässäki hommas, et täytyy pystyy.

MP: Selkeesti täytyy olla valmis itseensä kehittämään ja tiimityöskentelyyn.

JH: Juu. Ja se et maltaa ymmärtää myöntää sen, et en osaa, et kysyn joltakin, ketä ymmärtää. Et se on niin ku monel muullaki alalla, ni se on aina se, mil pääsee jo aika pitkälle.

MP: Joo totta. No sitte mennään vähän näihin erilaisiin kysymyksiin. Te ootte nyt kivasti kertoneet koulutuksesta ja sit tost työelämästä ja teidän omasta työstänne. Niin kysytäänpä tämmösii hauskoja sekuntikysymyksiä, ja saatte vuoron perää sitte vastata, mitä tulee mieleen näihi kysymyksiin. Ensimmäiseksi kysyisin, lapsuuden haaveammatti?

MJ: Mä olen lapsesta halunnut olla poliisimiehenä. Mut mä olen Virosta kotoisin, ni sit ku mä muutin Suomeen, niin oli ajatus jotain tehdä, mut en tiennyt, mitä mä haluaisin tehdä. Niin yks kaveri oli äskettäin lopettanut (valmistunut) sitte ton autoalan koripuolen, niin sit mä päätin, et mä

meen kans, mut en kyl, en kyl jaksais koria niin paljon korjata, mut ajattelin, et jos menis asentajaks.

MP: Joo, okei. No sitte Juha.

JH: Lapsuude haaveammatti. No mä olen siis lapsena halunnut urheilla ammattikseni.

MP: Oliko joku tietty urheilulaji?

JH: No, pesäpallo on ain ollu lähellä sydäntä, et ja edelleen.

MP: Missä olet erityisen hyvä?

MJ: Mä oon kova tekee töitä.

MP: Joo. No entä Juha?

JH: No, mä olen sit taas hyvä toimimaan ja keskustelemaan ihmisten kanssa, ja siis pärjään kaikenlaisten erilaisten ihmisten kanssa. Vaikka on hankaliakin ihmisiä aina välillä, ni kyl niitteki kanssa pystyy toimimaan.

MP: Joo. No missä olisi kehitettävää?

MJ: No samanlai ku ne autotkin kehitty tästä, se tekniikka ja kaikki, ni oma taitookin kehittää samalla.

MP: Joo.

JH: Juu, no ittellä on nuo sähkö- ja tietokonehommat, ni niis olis vähä tekemistä.

MP: Joo, no mikä on sun intohimo? Onko joku tietty asia?

JH: Pesäpallo.

MP: Pesäpallo, se tais tulla jo aiemminki. [Naurahtaa].

MJ: No mul on edelleen, ni ammatista tuli edelleen ne autot, et kyl mä sitä omaaki autoo korjailen välillä.

MP: Joo. No mistä turhaudut?

MJ: No sanotaas näin, et joka työs on varmaa se oma asia, mikä harmittaa. Niin kyl mä välillä on semmosii hommia, mitä ei niin ku tykkää tehdä, mut se on pakko saada se auto kuntoo.

MP: [Naurahtaa]. Joo.

JH: Semmoset ihmiset, jotka on vaa niin ku omasta tahdostaan tekeytyy vaikeeksi. Ne on niin ku semmosii, ne välillä haastaa, mutta niitte kanssaki on selvitty.

MP: Joo. No mikä saa sut nauramaan?

MJ: No kaikki erilaiset vitsit, ei niin ku mitään tämmöstä erikoista.

MP: Joo, huumori yleensä siis.

JH: Yleensä semmoset koomiset tilanteet ja muite ja omat hölmöilyt. Jotain pööpöilee, ni ne yleensä jälki käteeki, ni niit o hyvä naureskel aina.

MP: Joo. No mikä on sun salainen pahe? Onko mitään salaisia paheita?

JH: Laiskuus.

MP: [Naurahtaa].

MJ: No varmaa sama niin ku Juhalle, ni joskus on aika laiskaki.

MP: No mikä on sun lempipaikka?

JH: Pesäpallokenttä.

MJ: Koti varmaan tai autotalli.

MP: No sitte iha lopuksi, mikä olisi neuvosi itsellesi, kun olit ammattikoulussa? Onko jotain, mitä haluaisit sanoa tavallaan, kun oot ite opiskellut ammattikoulussa.

JH: Sillon ku ekaa kertaa kävin, ni olis, vois sanoo, et käy siellä koulussa!

MP: [Naurahtaa].

MJ: Tarvii juu käydä koulus ja ainaki olla itte tämmöne rehellinen. Et jos sä haluat sitä ammattii saada, ni sun täytyy itte opiskella sitä.

MP: Joo, kukaan muu ei käy sitä koulua. No mikä olisi neuvosi ammattikoulua nyt käyville opiskelijoille?

JH: Sama ku ittelleki ois, et käy sitä kouluu ja opiskele sitä, mitä oot opiskelemassa. Siitä se leipä tulee joskus myöhemmin.

MJ: Siihen tarvii juu opiskella se ammatti, mitä oot valinnut. Mut jos et sä tykkää, ni sit on varmaan helpompi vaihtaa se ala semmoseen, mistä sä tykkäisit enemmän.

MP: Oikein hyviä vastauksia ja neuvoja. Kiitos haastattelusta.

JH: Kiitos.

MJ: Kiitos.

Tämä podcast-jakso on tuotettu osana Keski-Suomen Ely-keskuksen rahoittamaa ESR-hanketta Sata uraa ammatillisesta!. Hanke kehittää koulutuksesta työelämään ja työelämästä koulutukseen siirtymistä tukevia jatkuvan oppimisen menetelmiä ja palveluita. Hanke monipuolistaa koulutuksen ja työelämän vuorovaikutusta sekä yhteistyötä. Hanketta koordinoi Winnova, osatoteuttajia ovat Kankaanpään opisto ja Sataedu.

[tunnusmusiikki alkaa soida]